

Lesní pedagogové VLS chystají na nový školní rok kampaň proti syndromu odcizení dětí přírodě

Nový interaktivní herní web pro děti bude motivovat kybergeneraci k návštěvě lesa

Praha, 25. srpna 2016 - Vojenské lesy a statky ČR (VLS) chtějí s novým školním rokem, který začne za několik dní, spustit kampaň proti tzv. syndromu odcizení dětí přírodě. V rámci programů lesní pedagogiky, který státní podnik zdarma poskytuje, se chce zaměřit na generaci školáků a předškoláků z velkých měst, která trpí symptomy odluky od přírodního prostředí.

Jsou to děti, pro které je příroda často spíše něco abstraktního než skutečnost. Řada z nich nikdy nevyšla na strom, nikdy neležela v lese na břiše a nepozorovala hmyz. Neposlouchají vítr a nepozorují, vleže na zádech mezi květinami, plující mraky. Stále více dětí v Evropě, a také v Česku, je postiženo důsledky rozluky s přírodním prostředím. Evropský průzkum potvrdil, že si v průměru jen 10 procent dnešních dětí hraje v lese oproti 40 procentům v předchozí generaci. Syndrom odcizení přírodě, jak tento stav nazývají odborníci, sebou nese řadu zdravotních a psychických problémů – děti jsou více nemocné, stresované a agresivní, ale také daleko hůře připravené na životní zvraty.

„Naše společnost učí mladé lidi vyhýbat se přímé zkušenosti s přírodou. Obnovit zprerhané vazby této generace k přírodě je v našem vlastním zájmu a v sázce je také zdraví naší planety,“ tvrdí americký spisovatel Richard Louv, autor knihy o syndromu odcizení přírodě „Poslední dítě v lese.“

Na generaci dětí potenciálně ohrožených syndromem odcizení přírodě se chtějí zaměřit v novém školním roce lesní pedagogové Vojenských lesů a statků ČR, s.p. se svými programy.

„Chceme postupně oslovit mateřské, základní, ale i střední školy ve velkých aglomeracích s nabídkou našich programů v lese. Ročně je absolvují tisíce dětí, doposud se však většinou jednalo o kolektivy z okolí lokalit, které spravujeme,“ říká vedoucí lesních pedagogů VLS Jan Kobr.

Vojenské lesy a statky **spravují v rámci Česka šest unikátních lesních lokalit** o celkové rozloze přes 125 tisíc hektarů. Jde o stávající či zrušené vojenské újezdy a jejich okolí na **Brdech, Šumavě, v Doupovských horách na Karlovarsku, v severočeském Ralsku, ale také výcvikový prostor Libavá na Olomoucku a Dražanskou vrchovinu na Vyškovsku**. Díky režimu vojenského využití jsou tyto lokality desítky let uchráněny intenzivního civilizačního rozvoje a patří k nejkvalitnějším lesním lokalitám v Evropě. Na územích ve správě VLS proto bylo vyhlášeno 11 chráněných krajinných oblastí, tři národní přírodní rezervace, 9 přírodních rezervací a 24 přírodních památek.

Na každé z šesti lokalit také funguje samostatné centrum lesní pedagogiky, které pod vedením proškoleného odborníka na práci s dětmi nabízí zdarma školám a dalším dětským kolektivům programy o lese, jeho obyvatelích a lesnictví.

„Naším hlavním heslem je „O lese se učit v lese.“ Většina programů proto probíhá přímo v přírodě s lesníky a děti tak mohou přírodu vnímat všemi smysly. V roce 2014 jsme lesem provedli 12 tisíc dětí, vloni 18 tisíc a letos dokonce počítáme s 26 a půl tisíci malých návštěvníků,“ vypočítává Jan Kobr. „Převážně šlo ale o děti z okolí, které mají přírodu za humny, teď se chceme více orientovat na městskou generaci, na děti, jejichž zkušenost s volnou přírodou, s lesem, bývá často minimální,“ dodal.

Kampaň na školách s nabídkou programů lesní pedagogiky bude primárním nástrojem, vedle toho se však VLS chtějí zaměřit i na přímé oslovení skupiny dětí, která je nejohroženější syndromem odcizením přírodě – tzv. kybergeneraci. Na podzim spustí státní podnik dětský nekomerční web.

„Chceme děti oslovit prostřednictvím komunikačního kanálu, u kterého tráví stále více času. Web jim bude českou přírodu, les a lesnictví prezentovat zábavnou interaktivní formou, především je však bude motivovat hrami či kvízy k tomu, aby se od počítače zvedly a vyrazily do přírody, do lesa. To bude hlavní cíl,“ vysvětluje lesní pedagog Kobr.

Multimediální interaktivní projekt bude návštěvníkům od dětí, přes pedagogy až po rodiče poskytovat široké spektrum informací, funkčních možností a aplikací pro zvýšení povědomí o krásách a možných aktivitách v lese. Předně je však bude motivovat k fyzické návštěvě lesa. Uživatelé projektu se budou moci zaregistrovat a následně sbírat body nejen za soutěže a hry, ale především za aktivity, které vykonají přímo v přírodě (fotografie, návštěvy míst apod.). Stránky budou propojeny se sociálními sítěmi, outdoorové aktivity bude možné plnit díky navazující mobilní aplikaci.

„Za výsledky v celoročních soutěžích, ale i v jednotlivých kolech budou přihlášení účastníci sbírat body. Soutěže budou koncipovány podle jednotlivých ročních období v přírodě. Vše bude směřovat k hlavnímu cíli: „Zvedni se od počítače a jdi do lesa,“ dodal Jan Kobr.

Multimediální projekt je v současné době ve finální fázi, s jeho spuštěním VLS počítají v podzimních dnech po začátku nového školního roku.

Lesní pedagogika VLS je součástí celonárodní sítě aktivit, které zastřešuje pracovní skupina při Ministerstvu zemědělství ČR složená ze zástupců lesnických organizací (Ministerstva zemědělství, Lesů ČR, Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů, Vojenských lesů a statků, Ústavu zemědělské ekonomiky, Sdružením vlastníků obecních a soukromých lesů ČR a dalších). Čeští lesníci převzali systém vzdělávání a osvěty o lese a přírodě od svých rakouských kolegů koncem devadesátých let. V současnosti je lesní pedagogika součástí Akčního plánu EU pro lesy, ale i českého Národního lesnického programu. Od roku 2006 je lesní pedagogika zakotvena v Akčním plánu Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR a následně v Akčním plánu ministerstva zemědělství k problematice environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Kontakty:

Jan Sotona, tiskový mluvčí VLS ČR, tel.: 777 723 593, e-mail: jan.sotona@vls.cz

Jan Kobr, vedoucí lesních pedagogů VLS, tel.: 725 917 817, e-mail: jan.kobr@vls.cz